

คณะกรรมการสื่อเพื่อการปฏิรูป

538/1 ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร 0-2668-9422 โทรสาร. 0-2668-7505 E-mail tjareporter@gmail.com

จดหมายเปิดผนึก

เรื่อง คัดค้านและขอให้ยกเลิกร่าง พ.ร.บ.การคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน
เรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ตามที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) จะมีการพิจารณา ร่างพ.ร.บ.การคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ..... ตามข้อเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนในวันนี้ องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน 30 องค์กร เห็นว่า ร่างพ.ร.บ.ฉบับดังกล่าว เป็นกฎหมายที่มีหลักการอันเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งขัดแย้งกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญหลายมาตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาสำคัญของกฎหมายที่เปิดโอกาสให้มีการครอบงำ และแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน ลิดรอนสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนและประชาชน สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน และจะยังส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างขวางในอนาคต

องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนทั้ง 30 องค์กร จึงมีความเห็นคัดค้านและขอให้ยกเลิกการพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ด้วยเหตุผล ดังนี้

๑. นิยามคำว่า “ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ” ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ นิยามคำว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพเป็นสื่อกลาง เพื่อนำข่าวสาร สาร และเนื้อหาเพื่อประโยชน์สาธารณะทุกประเภทไปสู่ผู้ชมชน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดอย่างเป็นปกติธุระ หรือทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้รับค่าตอบแทนเป็นประจำจากเจ้าของสื่อ หรือมีรายได้จากการทำงานที่กระทำนั้น ไม่ว่าจะทั้งทางตรงและทางอ้อม

เมื่อพิจารณานิยามคำว่าผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ตามร่างกฎหมายฉบับนี้ ประกอบกับความเห็นสาธารณะของท่านประธานกรรมการฯ นิยามนี้มุ่งหมายจะครอบคลุมไปถึงผู้ใช้สื่อทุก ประเภท ทั้ง “สื่อบุคคล” และ “สื่อวิชาชีพ” ความหมายก็คือประชาชนทั่วไป ที่ใช้สื่อโดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีกฎหมายเฉพาะกำกับความรับผิดชอบอยู่แล้ว จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิทธิพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ อันจะมีภาระ ผูกพันตามกฎหมายซึ่งจะต้องมีใบอนุญาตและอาจถูกเพิกถอนใบอนุญาต ดังจะกล่าวต่อไป

๒. การกำหนดให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ รับขึ้นทะเบียน ออกและเพิกถอนใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ตามนิยามที่กล่าวแล้ว เป็นการกำหนดหลักการที่ขัดแย้งอย่างสิ้นเชิงกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ในหลายมาตรา เช่น มาตรา ๒๖ ว่าด้วยการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นของประชาชน และสื่อมวลชน มาตรา ๗๗ ว่าด้วยการที่รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ

คณะทำงานสื่อเพื่อการปฏิรูป

538/1 ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร 0-2668-9422 โทรสาร. 0-2668-7505 E-mail tjareporter@gmail.com

นอกจากนั้น มาตรา ๗๗ ยังบัญญัติว่า ก่อนการตรา กฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ยังไม่ได้ผ่านกระบวนการดังกล่าว แต่อย่างไร

มาตรา ๗๗ ยังกล่าวถึง การที่รัฐจะใช้ระบบอนุญาต พึ่งใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น พึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ที่บัญญัติไว้ใน กฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

๓. การกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ที่ไม่ดำเนินการยื่นขอจดทะเบียน และองค์กรสื่อที่รับผู้ที่ไม่จดทะเบียนเข้าปฏิบัติงาน โดยกำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นการกำหนดโทษจำคุกในอัตราที่สูง ไม่สอดคล้องกับสภาพความผิด อีกทั้ง ขัดกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่ว่า พึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดที่ร้ายแรงเท่านั้น

๔. การมีตัวแทนรัฐในคณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีตัวแทนของรัฐ ร่วมเป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่งสองตำแหน่ง คือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งขัดแย้งกับบทบาทหน้าที่การทำงานของสื่อมวลชน ที่ต้องตรวจสอบอำนาจรัฐ ตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อผู้ที่ต้องถูกตรวจสอบ กลายมาเป็นผู้ตรวจสอบเสียเอง ก็เกิดกรณีที่อาจมีความขัดแย้งในเชิงอำนาจและผลประโยชน์ได้ เป็นอำนาจซ้ำซ้อน และไม่ส่งผลดีต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ต้องมีธรรมาภิบาล และมีความโปร่งใส

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสภาวิชาชีพอื่นๆ เช่น แพทยสภา สภานายความ ก็ไม่ปรากฏว่าสภาวิชาชีพเหล่านั้น มีบุคคลภายนอกหรือตัวแทนภาครัฐเข้าไปเป็นกรรมการแต่อย่างใด จึงไม่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมภาครัฐในสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

คณะทำงานสื่อเพื่อการปฏิรูป